

İyi Uykular Dedektif • Silvia Roncaglia

Resimleyen: Marianna Fulvi • Türkçesi: Demet Elkâtip •

Çocuk Kitaplar • Roman • 188 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6

BİREY ve TOPLUM • SAĞLIK ve SPOR • DUYGULAR

dedektiflik • gizem • müzik • İtalyan mutfağı • arkadaşlık • sirk • soygun • hafıza kaybı • araştırmak • uyku hastalığı • motosiklet

İtalyan çocuk edebiyatının ödüllü yazarı [Silvia Roncaglia](#), komik bir dedektiflik romanıyla Türkçe’de. Narkolepsi (istemdişi derin uykuya dalma) hastası bir dedektifin maceralarını anlatan roman, düşmeyen temposu ve mizah gücüyle okuru sarmalıyor. Yazar, iyilerle kötülerin mücadelesi çerçevesinde kurguladığı romanını, insanın bin bir halini sergileyerek zenginleştirmeyi başarıyor. İtalyan mutfağı, özdeyişlerin günlük dildeki yeri gibi konuları da merak uyandırıcı şekilde işliyor, okuru araştırmaya ve öğrenmeye özendiriyor.

Özel dedektif Pippo Merlo, amcasından ona kalan büroda başarılı işlere imza atıp şöhreti yakalama düşleri kurar. O günlerde şehirde, müzikle insanları sersemleten bir soyguncu çetesi işbaşındadır. Bol kazançlı bir kayıp arama işi de kapısını çalınca dedektif, iki arada kalır. Üstelik, yakaladığı her ipucunda, her heyecanda, aniden uyuyakalmaktadır. Bu komik dedektif, ilginç hastalığını yenip olayları çözebilecek midir?..

TARTIŞMA KONULARI...

1. Romanın başında Pippo Merlo’nun işi, alışkanlıkları ve amcası konusunda neler öğreniyoruz? Hangi konularda dedektiflik yapıyor; işinde ne kadar ünlü?
2. Nikel kralı ve kızının hikâyesi ne? Adam, kızını neden 13 yıl sonra aradığına ilişkin nasıl bir açıklama yapıyor? Açıklaması Pippo’yu tatmin ediyor mu? Ya sizi?
3. Narkolepsi hastalığı Pippo’yu nasıl etkiliyor? Romanın sonunda bu hastalığa neyin iyi geldiği anlaşılıyor?
4. Soygunları yapan müzik grubunu oluşturan 5 arkadaşın gizemi ne? Kim için çalışıyorlar? Ortamdakileri müzikle nasıl büyülüyorlar? Soygun yapmalarının özel bir amacı var mı?
5. Pippo Merlo’nun, nikel kralının kızı için yaptığı araştırma sizce ne kadar profesyonelce? İp uçlarına ulaşma sürecinde şansı, sizce ona hangi aşamalarda yardım etti?
6. Pop yıldızı Jim Enon’un en önemli özelliği ne? Pippo, onun nikel kralının kızıyla ilişkili olduğunu nasıl anladı? Jim, 12 yıl önce nikel kralının kızı Ester’i neden terk etmiş; bu konuda nasıl bir açıklama yaptı?
7. Jo Pantegana’nın yardımcısı O’Scarrafone’yi nasıl tanıtırsınız? Görevleri ne? Luna, neden Richi’yi, Jo Pantegana ve O’Scarrafone’nin elinden dans ederek kurtarmıyor?
8. Luna, lokanta soygununda ele geçirdikleri dosyadaki defteri neden alıyordu? Luna kim, hikâyesi ne? Babum Sirk’ndekiler annesi için ona neler anlatmış? Jim Enon, kulise gelen Luna’nın kendi kızı olduğunu nasıl anlıyor?
9. Pippo’nun “Mutlu Yıllar Operasyonu”nda neler yaşandı?
10. Pippo, falcıyla Çin lokantasındaki buluşmada ne öğrendi? Madalona neden Pippo’ya evlenemeyeceklerini söyledi? Sorunu ne? Madalona, ismini nasıl almış?
11. Jo Pantegana’nın arkadaşlarıyla doğum günü kutlamasının sürprizi ne oldu? Luna ve arkadaşları, Richi’yi nasıl kurtardı? Bu operasyonda popçu Jim Enon’un rolü neydi?
12. Pippo, motosikletiyle O’Scarrafone’nin arabasını takip ederken dedektifin hangi özelliğini öğreniyoruz? Takip nasıl sonuçlanıyor?
13. Romandaki karakterlerin hepsi çok eğlenceli. Size en ilginç gelen hangisi; nedenleriyle birlikte açıklayın.

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Sunum:** Öğrenciler 4 gruba ayrılınsın. Her grup dünya mutfaklarından biriyle (İtalyan mutfağı, Türk mutfağı, Fransız mutfağı, Hint mutfağı vb) ilgili araştırma yapsın. En ünlü yemekleri, yemeklerinin karakteristik özelliği, hangi malzemeleri daha çok kullandıkları, ne tür kaplarda servis yapıldığı gibi ayrıntıları araştırarak diğer grupları bilgilendirsin.
- **Resimleme:** Öğrenciler, romandaki renkli karakterlerden istedikleri birinin resmini yapsın. Resimler “Uyuyan Dedektif Albümü” adı altında bir hafta süreyle sınıfta ya da okul koridorunda sergilensin.
- **Tartışma:** Romanda aynı zamanda bir motosiklet yarışçısı olan Pippo’nun, O’Scarrafone’yi takip ederken motosikletini kaldırımlardan sürdüğü anlatılıyor. Gerçek hayatta motosikletin ulaşım araçları içindeki yerini ve değerini tartışın. Motosiklet sürücülerinin hatalı alışkanlıklarını, araç sürücülerinin de trafikte motosikletlilere karşı davranışlarını sınıfça irdeleyin.
- **Gösteri:** Gönüllü öğrenciler, yardımcı aksesuarlar kullanarak, romanın diledikleri bir sahnesini bir gösteri biçiminde canlandırın. Örneğin, Pippo ile Sam Martini’nin konuşma sahnelerinden biri, Pippo ve Sam’in konserinden sonra Jim Enon’u ziyaretleri, Pippo’nun falcı Madalona’yla konuşmalarından biri, Pippo’nun kasap muhbir Ugo Trippa ile görüşmelerinden biri, vb...
- **Canlandırma:** Gönüllü öğrenciler hayallerindeki bir dedektifi canlandırarak, nasıl araştırma yaptığını, olayları nasıl çözümlediğini, hangi ayrıntılardan yola çıktığını, ip uçlarını nasıl topladığını anlatsın. Bir dedektif gibi kendisine başvuruları ya da suçlu zanlısını bu canlandırmada örnek vaka olarak sorgulasın.
- **Yarışma:** Herkes farklı meslek dallarından kişilerin uyku hastalığı olsa işlerini yaparken neler yaşayacaklarına ilişkin hayal kursun. Örnek, bir beyin cerrahı operasyonun ortasında, hakim duruşmada ya da bir işçi inşaatın çatısında uyuya kalsa neler olur? İsteyen öğrencilerin katılacağı bu çok eğlenceli yarışmanın sonunda en beğenilen 3 yarışmacıya, önceden hazırlanan “Sınıfın Hayalcisi” rozetleri takılsın.
- **Film:** Sirk görenler deneyimlerini anlatsın. Hep birlikte bugün dünyanın en ünlü sirklerinden biri olan Cirque du Soleil’in internetteki bir videosunu izleyerek sirk gösterilerinin nasıl bir sanata dönüşebileceği tartışılsın.
- **Oyun:** Öğrenciler “Kayıp Aranıyor” isimli oyun için 5’er kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup kendi arasında tartışarak hayali bir eşyayı seçsin ve kimsenin bilmediği hayali bir yere saklasın. Hayali eşyanın ismini ve sakladıkları hayali yeri bir kâğıda yazarak öğretmene versin. Gruplar sırayla ortaya çıksın ve diğer gruplar, onlara sorular sorarak eşyanın ne olduğunu ve sakladıkları yeri anlamaya çalışsın. Oyunun önemli kuralı: Sorulara cevap veren grup, sorulara yalnızca evet-hayır diye cevap verebilir, başka kelime kullanamaz. Her grubun soru-cevap süresi 5 dakikadır.